

10 céntims cada núr

Números atras.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ

LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA

L' AMOR AL CAMP

—Si 'm vols á 'n el teu remat,
ressalada, conta ab mí.

—No 'l creguis, qu' es un pelat
y no 'l podrías munyí.

CRONICA

HA sigut per espay de mes de mitj sigle una de las grans figuras de Barcelona, ab la particularitat de que físicament no se 'l veyia en lloch, contantse per centenars y fins diré per milers els barcelonins que 'l coneixfan y l' admiravan sense haverlo vist ni una sola vegada.

Home mes enemich d' exteriorisarse no crech que n' hi hagi un altre. Ni en teatros, ni en reunions, ni en tertulias, ni en successos públichs de aquells que treuhen á la gent de casa feya may acte de presència el director del *Diari de Barcelona*. En cambi, no deixava de firmar cap dels seus artícles.

Molt contribuí en sos últims anys á n' aquesta especie de retiro cenobítich una dolencia laríngea que li feya témer els perills de la vida á plé ayre, per causa de las humitats barceloninas, tan funestas com els cambis bruscos de temperatura en altrás terras mes ayrejadas. Els que anavan á sa casa á visitar-lo el trobavan sempre, hivern y estiu, abrigat, el coll embolicat ab un mocador, dintre de son estudi, ben tancadas las oberturas y respirant un ambient d' estufa d' invernácul.

Aixís se reya de la vella malaltia y dels metjes que desde molts anys enrera l' havían condemnat á mort. Quan el pobre Ixart va tenir els primers síntomas de la tisis, recordo que va dedicar-li un artícle ple de humorisme y de carinyo, demostrant-li que també 's podfa viure y fins envellir, estossegant y respirant ab pena y oferintse ell mateix com un exemple de que aixó era cert. Desgraciadament no va serho per l' insigne crítich tal volta porque l' Ixart era massa amant de l' expansió, del moviment, de la vida oberta, aixís com incapás de condemnarse, en plena juventut, als horrors de la clausura.

D Joan Mañé, reclós y aïslat, ha sigut durant molts anys una gran forsa dintre del periodisme.

Per arma la ploma acerada, per pólvora la tinta, per projectils las ideas, per camp de tiro las páginas del *Brusi*, va alcansar entre certas classes una influencia tan persistent y positiva com potser no l' haja tinguda may cap mes periodista dintre d' Espanya.

Ell va ser anys y mes anys l' orácul únich de las classes conservadoras barceloninas. La gent d' ordre pagavan gustosos tres pessetas al mes porque 'l Sr. Mañé y Flaquer, una vegada á la senmana, 's prengué la pena

de pensar per ells en totas las qüestions políticas, religiosas y socials que agitan á las modernas societats.

Per peresa ó inercia intelectual, per no tenir temps de distreures dels seus negocis ab caborias que de una manera directa no 'ls hi anavan ni 'ls hi venían, acceptavan com artícles de fé las opinions del director del *Diari de Barcelona*.

—¿Has llegit lo que diu en Mañé?—se preguntavan ells ab ells.

—Vaya si ho he llegit,.. ¡Y qu' es la veritat pura!

Y 's quedavan tan convensuts, tan petrificats en aquelles opinions fetas, que ni á canonadas era ja possible destruhirlas.

Entre aqueixas classes conservadoras, vingudas las mes d' ellas del no res y enriquidas en gran part pels efectes de la desamortisació, y 'l director del *Diari de Barcelona* hi havia alguna cosa mes que simpáticas comitancias de carácter accidental.

Molts dels fabricants opulents de avuy, molts dels comerciants, rentistas y banquers que nedan en or, molts dels propietaris que contan per dotzenas las fincas urbanas de las quals cobran sanejats lloguers son fills ó nets de gent pobra y desesperada qu' en el primer ters del passat sigle feyan per la vida, treballant ab dalé aixó sí, pero batentse en totas las ocasions que s' oferían, per la causa lliberal. Ells poden dir que sigueren els qu' escumaren l' olla de totas las revolucions, emportantse'n la part mes sustanciosa, que ha sigut després la base de la seva pasmosa prosperitat. Y una vegada realisat el miracle s' anavan tornant molt conservadors, molt amants del principi de autoritat, molt partidaris del ordre y de las formas externas de la religió, y á la fi molt clericals.

Aixís també en Mañé y Flaquer, ja que no en l' ordre del lucro—puig sígué sempre un modelo de desinterés—en la evolució de las sevas opinions.

Salvant la forma alguna vegada agressiva dels seus artícles, res quedava en ell del jove cap-calent, que vingué á Barcelona, al any 43, quan encare fumejavan las rufinas de la *Camancia*. Sols la gent del seu temps, cada día mes minvada, recordan encare 'ls esplets de aquell minyó bulliciós, demagogo, revolucionari, disposat á tot. Home d' acció, com ho demostra una certa tentativa insurreccional que havia de comensar desplomant l' aranya del Teatro de la Santa Creu, á l' hora de la funció, corria parellas ab l' escriptor arriscat y briós que no temía en atacar als jesuitas, en un artícle plé de sarcasmes presentant á Sant Ignasi de Loyola, com un caballer andant alucinat que havia eregit á la Santa Verge en la seva Dulcinea.

Aixís per las arrels de la seva historia apareixen units els conservadors barcelonins y 'l seu orácul.

En el *Brusi* havia de realisarse la unió visible, tangible y durant molts anys indestructible.

Els conservadors y en Mañé y Flaquer havían de demostrar aquell aforisme tan humá que diu que no hi ha pitjor tascó que 'l de la mateixa fusta.

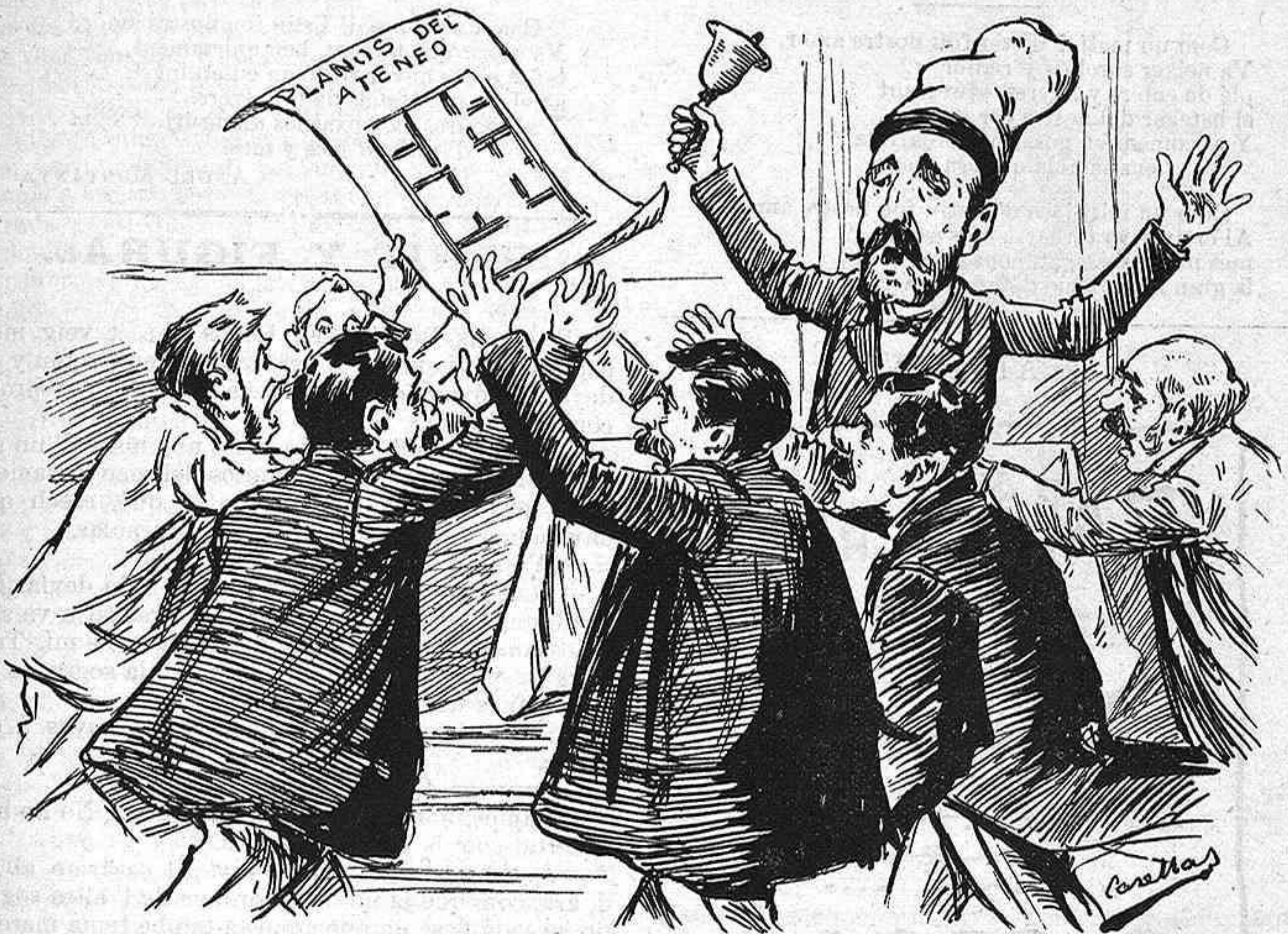
En Mañé y Flaquer, desde que deixant la colaboració purament literaria, que vá confiarli en Piferrer, al retirarse per motius de salut de la redacció del *Brusi*, comensá á ocuparse de política, vá emprendre una serie de campanyas que no han terminat fins ara en vigílias de la seva mort.

Mes de quaranta anys seguits de comentar els successos de actualitat. Curiós sería fer un estudi detingut de aquesta llarga serie de traballs que no sempre reflectan el mateix criteri, per mes que sempre revelan la potencia intelectual de un periodista de rassa, molt singularisat pels seus espudrements d' independència y per un estil literari modelo de claretat y transparència, un estil d' ánima verament catalana y de una admirable correcció gramatical y casticismo castellá.

¡Llástima que no dediqué sas grans condicions d' escriptor periodístich y de polemista batallador á la causa de la llibertat y del progrés, tal com s' entén en els pobles civilisats!

El Sr. Mañé, corretjintse de certas tendencias lliberals encare que doctrinarias, que 'l portaren á ser un dels adalits mes fermes de la Unió lliberal creada pel general O'Donnell, y á aplaudir y justificar de moment, la gloriosa Revolució de Setembre de 1868, acabá per convertirse en un reaccionari en tota la extensió de la paraula.

GRAN XIBARRI AL ATENEO Ó 'LS SEGADORS Á L' HORA D' ENSACAR

—Per elegir president,
arméu tot aquest meneyo?
—No es per xó, precisament:

per construhir un Ateneo
ab la ganga consegüent.
¡Ah, vaja: ja es diferent!

Confontent certs excessos de l' época revolucionaria, ab la causa de la Revolució, y sense pararse á considerar que aquells no sigueren de bon tros tan lamentables com molts altres ocorreguts en altres revolucions anteriors, ne feu sempre un' arma en favor de la restauració. En son llibre «*La Revolución de 1868 juzgada por sus autores*» y en molts de sos articles tenia á gala apilotar las ditas dels homes de la Revolució, en forma de retallets d' articles y discursos, per tirals'ho á la cara á cada instant al efecte de aterrorisar al *burgés* pacífich; sense considerar que lo únich que demostrava en últim cas era la gran sinceritat de aquells homes que deyan lo que sentían, fins en detriment dels seus interessos, tant distints en aixó dels homes polítics de avuy día.

Pero l' arma feya sempre 'l seu efecte; y en Mañé l' esgrimia á cop segur.

Per cert que sos sarcasmes contra 'ls revolucionaris, contrastavan ab la seva lenitut en pro dels carlins, als quals, al final de una guerra salvatge y criminal, saludá aplicantlos el distich:

«*La muerte de un contrario valeroso
solamente el que es vil la solemniza.*»

***

Las campanyas purament negatives de D. Juan Mañé y Flaquer, aquell sistema continuo de sembrar la mala herba dels recels y desconfiansas en el camp del progrés pacífich; la manya que 's donava en amagar els errors, els vicis, las culpas y las etzegalladas dels governs reaccionaris, als quals solía dispensar el favor del dissimulo, sobre tot mentres ocupavan el poder, havían de produhir funestos fruyts y 'ls produhiren.

No era capás D. Joan de alzar l' esperit públich de aquellas classes, de sos escrits tan devotas, ni tan sisquera de portarlas á empendre una enérgica acció política; en cambi era l' home mes apropósit per mantenirlas sumidas en una cómoda inercia ratllana en l' escepticisme. De aquí la impossibilitat absoluta de tota

evolució progressiva, com la que s' ha realisat en altres païssos, mitjansant la bona inteligencia de las classes mitjas ab els elements populars. «Mantenir als mals governs, com un mal menor al que sobrevindría de preponderar la Revolució» tal fou la divisa y la mónita del Director del *Diari de Barcelona*. Una idea negativa y á tota llum infundada.

Pels conservadors, guanyant ells molts diners, tot anava bé, y en Mañé tenia rahó. ¿A qué incomodarse si 'ls negocis marxavan?

Pero sobrevé 'l cataclisme, mil voltas més terrible que tots els excessos revolucionaris, que á la ff son mals que pròmpte 's curan: la patria queda destrossada, perduda, arruinada, y aquells conservadors, persistint en la fatlera del «mal pitjor» que 'ls ha entasconat el seu orácul, ni esma tenen pera sortir de la inercia en que s' han petrificat, y buscar una llum de orientació salvadora.

Y mentres els uns—els menos—s' entregan á las vergonyosas trapissondas del caciquisme, y els altres—alguns mes—creuhen trobar en els térbols anacronismes catalanistas un nou camp d' acció, l' inmensa majoría 's manté aghena á tot esforç, amadorrada en la mes estúpida indiferencia.

***

Tal es el fruyt de las campanyas polítiques del orácul de las classes conservadoras, qui ha mort massa vell y massa empedernit, pera reconeixer els seus errors, en vista dels efectes que han produhit en una bona part de la societat barcelonina.

Tot lo dit no obsta, porque reconeixent, per altra part sas grans condicions d' escriptor, y son desinterés exemplar, puig no volgué ser ni fou may més que periodista, 'ns descubrim plens de respecte davant del seu cadáver.

P. DEL O.

EL NOSTRE AMOR

Com un matí d' Estiu fou nostre amor.
Va neixer sorollós y rialler
plé de colors y flayres, apressant
el bategar del nostre cor ardent...
Y al comensá á gosarlo esbojarrats
ens semblá qu' era etern.

Com un mitj jorn d' Estiu fou nostre amor.
Al creixer va tornarse mes seré,
mes pur y sossegat, com presentint
la gran fecondació del nostre ser...

CASSAT AL VOL

—¡Cómo está el arte! ¡El Guerra
y el Bomba matando á reall!

Y ja no 's removían nostres sanchs
á la calor d' un bés.

Com un vespre d' Estiu fou nostre amor.
Va morir quietament, ben quietament,
sense posta anyorosa, com cumplint
ab els destins fatals de l' univers...
Y al fòndres va deixarnos un desitj
d' estimar mes y mes!

ANGEL MONTANYA

GÉNIT Y FIGURA...

¿Y donchs, Benet?... Fa temps que 't veig molt capficat. Díes enrera 'n parlávam ab en Brotau y 'm deya: Aixó serà que la segona muller no li proba com la primera.

—¡La dona ray! L' altra tenia una mare d' un génit horrorós, pero als dos mesos del meu casament ab la seva filla, va morí de... no sé qué, crech que envenenada de las sevas mateixas paraulas.

—¿Vols dí?

—Com que eran tan verinosas, se n' hi devia quedá alguna al pap y en vintiquatre horas se 'n va aná á descansá y 'm va deixá descansá á ne mí. Tres anys després, quan ja no pensava ab la sogra, se 'm va morir la dona, com sabs.

—Prou, y als deu mesos de viudo tornavas á casarte.

—Per pega, Quico, per pega.

—Vamos, lo que suposava en Brotau. No ho has encertat com la primera vegada.

—Ja t' ho he dit: la dona ray! Al casarme ab la d' ara, com que ja no 'm recordava de l' altra sogra, no 'm vaig ficsá en que aquesta també tenia mare, y ¡renoy! si la de la Manela era d' un génit horrorós, la de la Ramona 'l té insufrible.

—No hi pensis. Feste cárrech de que qui 's menja la carn, té de rosegá 'ls ossos.

—¡La desgracia es que 'ls ossos no 'ls té ella á la llengual!

—¿Y aquesta no s' envenena ab las sevas mateixas paraulas?

—Aquesta es inmatsinable. 'S veu que ja s' hi ha aclimatat, y ni que 'ls seus mots sigan d' ácit prús-sich no li fan cap efecte.

—¡Si que estás mal, Benet!

—Si que ho estich, Quico. Si 't trobesses com jo, no criarías aquesta panxa.

—Ja, ja.

—Sí, ja 'm pots playner.

—¿Jo...? ¡Si sapiguesses lo que t' envejo!

—Vaja, vaja, no diguis ximpleras.

—Sempre estás contra las sogras, com molts que n' he sentit y jo, que també tinch sogra, he arribat á maliciá que 'ls que 'n diheu mal us inventeu 'ls impropers que us venen á la boca per insultarlas.

—Donchs jo crech que tots els que 'n diuhen mal están carregats de rahó, á calculá per lo que á mí 'm passa. N' he tingut dugas; la una ja 't dich que era de mal génit, y la present fa bona á aquella. Estich segur que de sogra, no n' hi ha cap ni de passadora.

—La meva, home, la meva. ¡Cóm passadora...! Es excelenta.

—Lo que es excelent es el teu carácter, que fa que no t' adonguis de las sevas malas arts. No ho dich per oféndrela, pero som prou amichs tú y jo per parlá així entre nosaltres.

—Digas lo que vulgas, pero t' enganyas de mitj á mitj. ¿Que no sabs com va ferse 'l meu casament?

—Sé que vas aná á buscá la dona á una agencia de matrimonis, pero no sé res més.

—Donchs no sabs de la missa la meitat. T' ho es-

plicaré, perque es un cas de riure. Es dí, de riure pels altres, pero no per mí.

—¿Que pot sé la teva dona...?

—Es tan bona com la seva mare. Mira, aquí ahont me veus tan gras y bó, só molt aprensíu.

—¡Ah! Y estás gelós...

—Tampoch; só molt aprensíu per la meva salut. Ja sabs tú que de jove era bastant gros; no tant com are, pero lo suficient, perque un metje 'm digués: ¡Vagis alerta ab aquesta groxaria! y un altre: ¡No m' agrada gayre que s' engreixi tant! Ab aquestas prevencions me vaig capficá, y com més cosas feya per aprimarme, més gana tenia y més el ventre m' anava creixent. Van atrassarme, després d' haver vist á tots els metjes y curaderos que 't puguís imaginá, á un manescal de la Bordeta que 'm van dí que 'm curaría.

—¡Un manescall

—No m' hi vaig ficar, veurás, al últim un manescal es del art de curá. Vaig veure al manescal, li vaig explicá com me trobava, tot lo que m' havian dit y tot lo que havia prés, y 'm va parlar en aquestos termes: «Vosté té una complexió que com més cosas prengni 's posará pitjó, perque tot l' engreixa. Vosté té de casarse, pero no 's té de casá per está bé. Si 's casa ab una bona noya, que sigui del seu agrado y que li proporcioni tota mena de comoditats, tindrà una vida placentera y encare s' engreixará més. No, no; si vol viure, deixis de lacsants y de faixas abdominals; casis, pero fent de manera de fugir de la pau del matrimoni. Ja es difícil seguir 'l consell que li dono, pero es un cas extrém y si vosté 's vol curá, no té altre remey.»

Vaig reflexionarmho y vaig veure que 'l manescal no anava desencaminat. Viure solté, sense mals de cap, donantme tota mena de satisfaccions, es clá que era lo més perjudicial per la meva constitució física. Aixís es que acceptat el plan, vaig anar á l'

PARENOSTRE DELS PERIÓDICHS ROTATIUS

«El nostre crim de cada día, donáunoslo Senyor, en lo día de avuy.»

UN OFICI MOLT PESAT

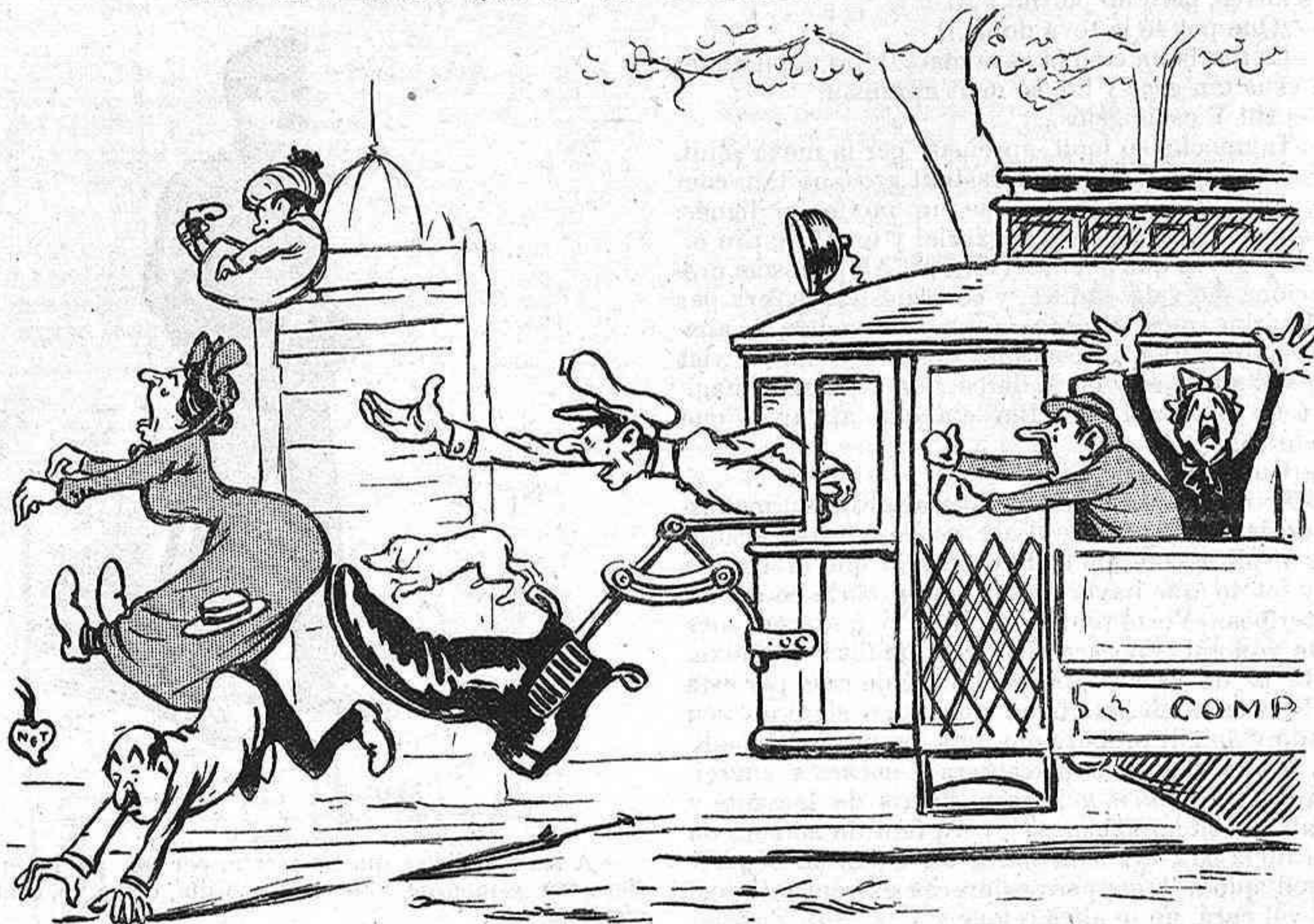
—A los que dicen que no servim per res, ya les quisiera ver estándose todo el santo día, como yo, dret y vichilant.

agencia matrimonial. Ab l' agent no 'ns enteniam, perque l' home estava empenyat en servirme bé y á mí no 'm convenia. M' atrassava una noya guapa, rica, sense pares, ab un tutor que li había de doná tot el capital quan se casés.

—¿Y ab tantas prendas havia hagut d' aná á rauré á l' agencia?

—No: aquesta éra una coneguda del agent; y com que jo li devia simpatisar, volia proporcionar-me aquesta ganga. ¡Fora, foral vaig dirli. Vegi las proporcions que té apuntadas, que pot sé 'm convindrán més. L' home estava admirat, pero jo no gosava dirli

UNA INVENCIÓ QUE UN COP CONEGUDA PENDRÀ MOLT PEU

Projecte de salva-vidas, per l' enginyer Mr. E. E. Callot.

que 'm volia casar per no está bé. Obra 'l llibre de registre y me 'n senyala una, viuda sense familia, que també vivia sola y que había cuidat exemplarment al seu marit fins que se li va morir.— ¡Fora, foral vaig dirli.—Bueno, va contestarme, si la vol soltera aquí n' hi ha una; no 'l vull enganyá, es pobra, pero es bona á carta cabal, n' hi puch respondre, es una noya per fé felís á un home. Jo havia conegut á la seva familia y li asseguro.— ¡Fora, foral —Miris, aquí té una solterona; té alguns anys, es veritat, pero té un dotet que Deu n' hi dó, y sé per amigas sevas y familias conegudas, que tothom troba estrany que no s' hagi casat; es una alhaja tant per las feynas de casa com per cuidá malalts. Sé d' un matrimoni que vivían com gat y gos, y gracias á l' intervenció d' aquesta solterona, viuhem ara com el peix á l' aygua. Sab portá 'ls génits, ab tal acert, que...— ¡Fora, foral!—Donchs, senyó, va seguí 'l bon home, per ara no podré servirlo y ho sento.— ¿No n' hi ha més?—Prou, pero no farían per vosté. Per exemple, aquí n' hi ha una, que pels informes particulars que 'n tinch no té massa bon carácter, y sentiria que després vosté 'm vingués á dí que l' havia enganyat, y aquí á casa, ab conciencia no s' enganya á ningú y menos á personas respectables com vosté. Després aquesta noya, además del seu carácter poch recomenable, viu ab sa mare d' un génit tan endies-trat, que un vehí seu (pero d' aixó no 'n fassi us) m' ha assegurat que va arribá á consumí al seu marit que, pobre senyó, diu que va morí de disgustos, y com diuhem que génit y figura fins á la sepultura... — ¡Ah! aquesta; aquesta 'm convé.

Al sentí aixó, que m' eixia del cor, no 't puch explicá com va quedá de sorprés l' agent. Estich que 'm va pendre per un domador de fieras.

— ¡No n' hi havia per menos!

— El cas es que li vaig fe dá las senyas de la noya, vaig aná á trobarla y al cap d' un mes ja hi era casat.

— Y ara vius ab el mal carácter de la dona y 'l suplici de la sogra?

— ¡Tant de bó!

— ¿Que pot sé t' has divorciat?

— ¡Cá, home, cá! Alló del génit y figura, es una camama. La noya, si es que avans tenia mal carácter, l' ha cambiat; la seva mare, si es cert lo que d' ella esplican d' avans, s' ha tornat de pasta de agnus, y 'm tens á casa cor que vols cor que desitjas. Jo, devegadas, sense rahó, ho confesso, m' incomodo, m' exalto, ho tiro tot á rodá, pero l' una per un cantó l' altra per un altre, 'm calman, me donan la rahó (que no tinch) y ellas se donan la culpa (que no tenen). Y aixís es que en compte d' aprimarme, cada día m' engreixo més. Ja vaig aná á trobá al manescal altre cop, pero l' home 'm contesta ab molta rahó: Ja li vaig dir; l' atmósfera de la pau, per vosté es una peste. ¿Veus, Benet? ¡Y ara digas que totas las sogras son de la rassa de Satanás!

— ¡Y está clá que ho dich! Sino que tú ab el teu carácter no ho sabs veure. Totas aquelles etzegalladas que tú dius que fas per armá rahons, son comedias, y com que quan tú hi vas la sogra ja 'n torna, 't dona per la banda; y per tú ó per un altre deu sapiguer que lo que no 't convé es engreixarte, fa per manera que t' engreixis perque te 'n vagis á fer companyia al seu marit y després pugui disfrutar ab sa filla de lo que tú 'ls deixis. Aixó es aixó, pero tú sempre has sigut un bonaxon y génit y figura...

— ¡...!

PAU BUNYEGAS

L' HIMNE UNIVERSAL

Las cansons de las aus en la enramada,
los bramuls esglayants de la tempesta,

lo sospirar del vent en la floresta,
 los fers ronchs de la mar esbalotada,
 la remor que fá l' aygua regalada
 al brollar de la font, la véu feresta
 dels trons, al retrunyir per la celesta
 amplitud de la volta entenebrada,
 es himne sugestiu, que la Natura,
 canta á l' Humanitat ab véu divina,
 himne rublert de foch y de ternura
 que penetrantli al cor al hom domina:
 als acorts d' aquest himne, ab veu segura,
 diuli el Progrés:—¡Juhéu errant, camina!

EMILI COCA Y COLLADO

L' HOME ES DEBIL

Tan bon punt l' argent víu del termómetro va marcar més de vint graus á la sombra, el senyor Prats comensá á pendre las primeras disposicions pel estiuheig.

—¿Qué faré? ¿Ahont aniré? ¿Per quin cantó las enfilo?

Després d' una meditació llarga y profunda, va resoldre anár-en á Suissa.

—Es el país de la fresca—'s deya,
 —el país dels ayres purs y las ayguas cristallinas. Veuré aquellas casas que semblan necessers; aquells prats d' esmeralda, ahont las vacas pasturan; aquells blachs rodejats de abets; aquellas montanyas coronadas per neus eternas...—

La noticia, comunicada aquella mateixa tarde als seus companys de café, caygué entre ells com una bomba.

—¿A Suissa s' atrevirá á anársen? —van dirli poch menos que indignats.

—¿Qué hi troban de particular?—pregunta l' bon senyor ab la major ignocencia.

—¿Qué?... ¿Y vosté 's té per un bon espanyol y se 'n va al extranjer á gastars'hi 'ls quartos? ¿Quina necessitat hi ha d' anar á Suissa per veure panoramas bonichs? ¿No tením las provincias Vascongadas, tan pródigas en bellesas y comoditats com pugui serho la patria de Guillem Tell?

—Dispensin, tenen rahó, no ho havia reflexionat prou.—

Y modificant el séu primer propósit, el nostre héroe va determinar no moure's d' Espanya y anar á passar l' estiu al país dels fueros y las boynas.

—En efecte—pensava l' senyor Prats,—els amichs están en lo just. ¿Per qué buscar á fora lo que tením aquí? Tots els que han estat á las Vascongadas parlan d' aquella terra ab elogi. Diuhen que la temperatura es en extrem agradable, que s' hi menja molt bé, que l' país resulta tan pintoresch com deliciós, que la gent es franca y servicial... No 'n parlém més: aquest any, al nord d' Espanya.—

Se 'n aná á cal barber, y mentres l' afeytavan feu pública la novetat.

—Tinch el gust de participarlos que me 'n vaig per un parell de mesos á las Vascongadas.

—¿A fer qué?

—Carambal... A pasar l' estiu.

—¿Ho diu de serio?—exclamá l' barber, alsant la navaja en actitut tan amenassadora que al senyor Prats el cor va ferli un salt.

—Es clar que ho dich de serio. ¿Per qué?

—Permétim que li parli ab franquesa: si fa lo que diu demostrará no ser gayre bon catalá. ¡Las Vascongadas!... ¿Per ventura no hi ha en la nostra terra paratjes tan bonichs, tan frescos, tan agradables com els del nord? Sense anar mes lluny, sense necessitat d' arribarse sisquera á Arbucias, ni á Puigcerdá, ni á l' Espluga ¿no tením aquí mateix un Vallvidrera que, si no que no está consagrat per la moda, val tant com puga valguer el millor recó de Viscaya?...—

Las observacions del barber eran tan atinadas, que l' pobre senyor renunciá al país vasch com havia renunciat á Suissa, y sense mes vacilacions resolgué que Vallvidrera sería l' lloch del seu estiuheig.

Així tingué la debilitat de comunicarho al seu forner á qui trobá prenent la fresca á la porta al anarse'n á casa.

—Sápiga—va dirli—que aviat no 'ns veurém.

—¿Y aixó?

ENVEJA DE POBRE

EL CEGO (mirantse al esguerrat):—¡Quina sort tenir una desgracia aixís!

—Me 'n vaig á Vallvidrera á passar l'estiu.
El forner, en lloch d'enfadarse com havían fet els amichs y 'l barber, va posarse á riure.
—¿A Vallvidrera?... ¿Pero, que s'ha tornat boig?
—¿Jo?
—Sí, vosté. ¿Qué hi farà á Vallvidrera? ¿Qué 's figura que allá hi estaré millor que aquí? Y sobre tot, vosté, tan aficionat al meu pa, ¿trobaré allí res que se sembli ni d'una hora lluny al que jo pasto?
—No obstant, la calor, la calor...
—Deixis de caborias. No hi ha pa com el pa meu; no hi ha res tan bonich com estarse á casa.—
Y aquí tenen explicat com y per qué 'l senyor Prats, després de haver anunciat el seu viatge á Suissa, á las Vascongadas, al Pantano, s'ha resignat á passar l'estiu al seu pis.
Mitj per la patria... y mitj pel pa.

A. MARCH

Instal·lacions de la galería de Llevant.

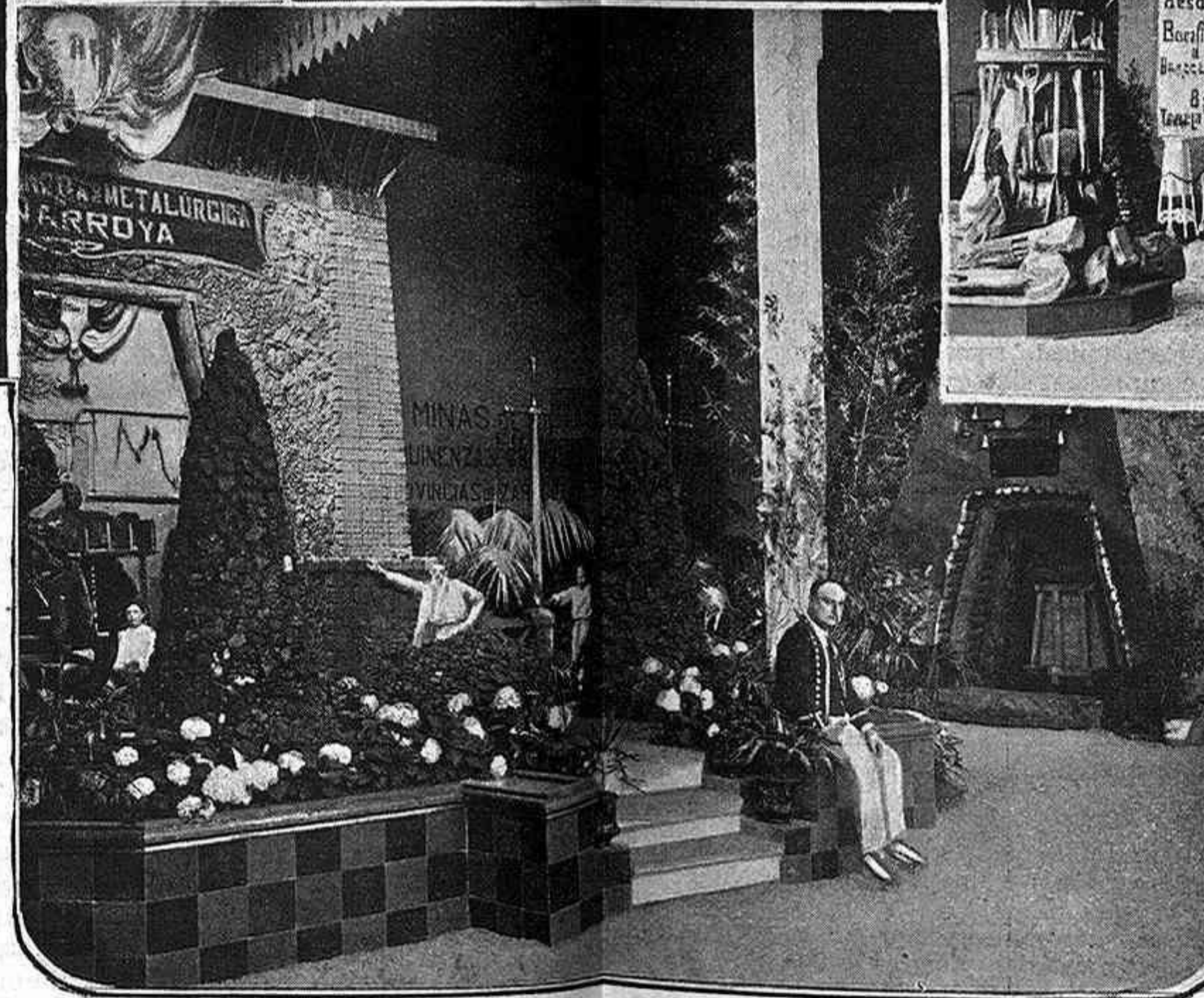
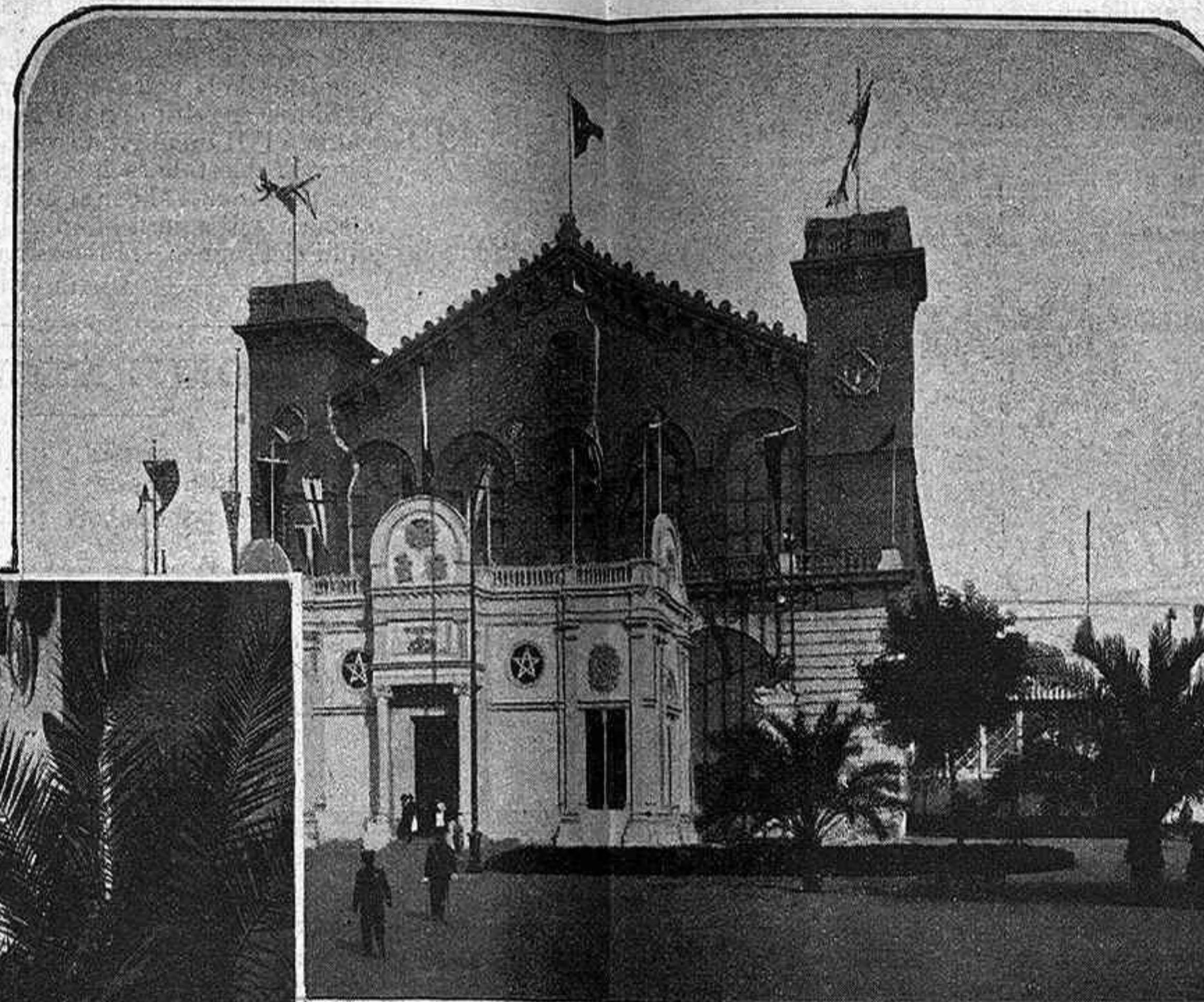
LLIBRES

LA HUELGA, por SEBASTIÁN GOMILA.—Es la segona de la col·lecció de *Novelas vulgares*, que inaugura ab éxit merescut ab la que porta 'l títol de *León Trastienda*.

La Huelga, com la que acabem citar, té certa tendència simbólica, encare que no 's pot dir propiament que l'autor planteji l'espínol problema social en algun de sos múltiples y grans aspectes; pero l'acció s'hi relaciona y l'artífici del desenllás sembla inspirat en un convencionalisme de caràcter armónich, que, sens dupte, no arribará á convéncer á cap dels partidaris de cada una de las escuelas en pugna.

Al nostre modo de veure 'l mérit principal de la novela no está tant en la seva significació y trascendencia social com en l'ambient en que 's desarrolla l'acció; en la pintura emocionant del obrer de fábrica, víctima de l'explotació burgesa; en el drama humá que 's desarrolla entre una parella de treballadors, nobles y generosos tant com enamorats, y privats al mateix temps de ser felissos, per una fatalitat sense remey, qu'ella hagué de sufrir, junt ab l'ultratje que la feu mare... y mare amantíssima del seu filllet.
Las dos figuras de 'n Joan Puig y la Francisca Montagut, son dos verda-

EXPOSICIÓN NACIONAL DE CARBONS

El Pabelló de las hulleras de Sabero, adossat al frontis del Palau de Reproduccions.
Espay central de la nau de Llevant.

(Fotografias de LA ESQUELLA)

deras creacions vivas y palpitants y dotadas de un valor psicológich extraordinari. Ellas solas sostenen l'interés de l'acció; ellas solas constituïxen la novela.

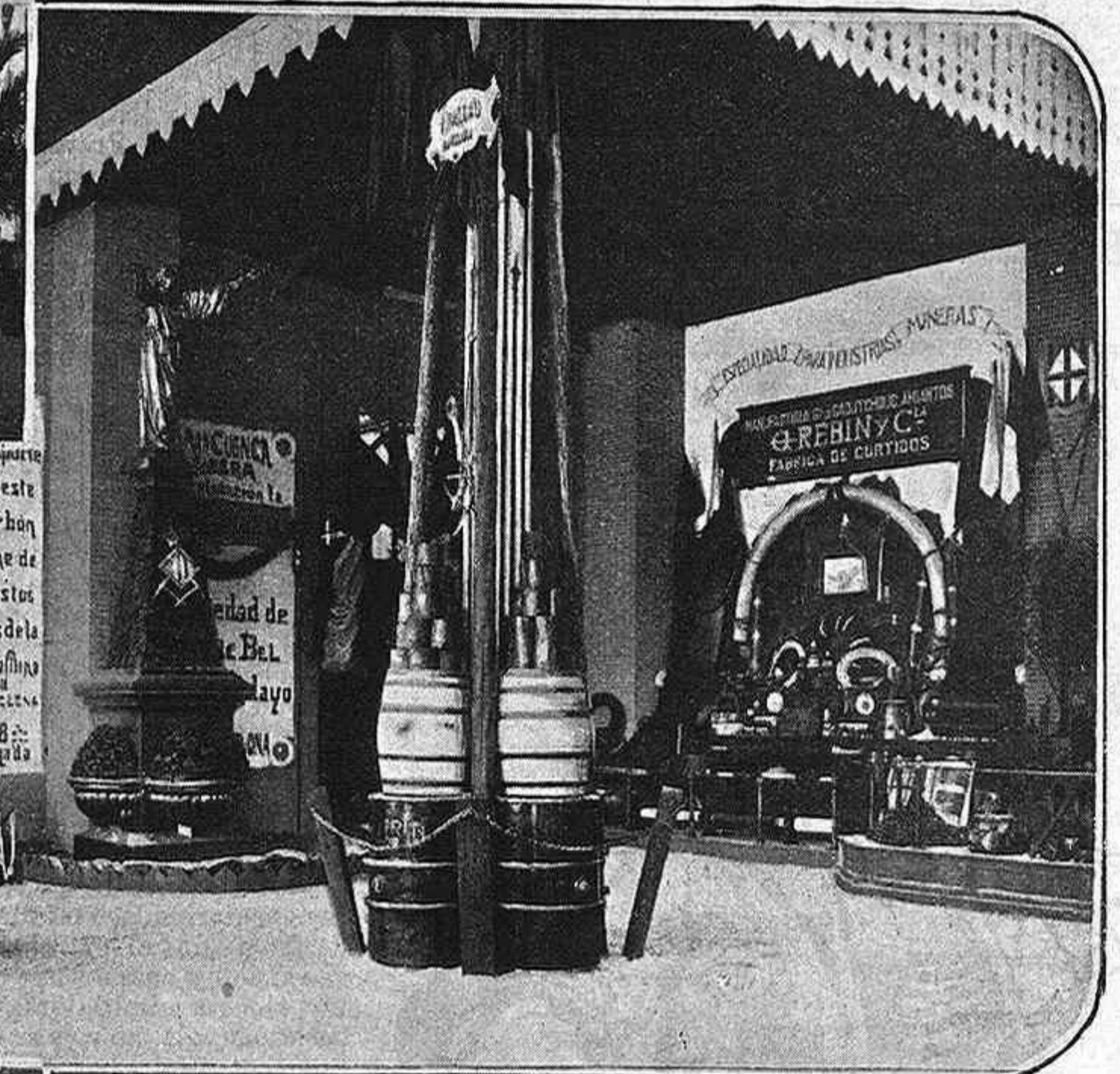
No está mal tampoch la pintura dels dos fabricants, pare y fill, Evaristo y Tomás Albert; com ells no serfa difícil trobarne alguns á Barcelona.

En cambi las escenas de la huelga, constituïxen un mer epissodi no tenint tot el desarrollo que comportarfan; y que, sens dupte 'ls hi hauría donat l'autor, si mes que dissecar estats d'ànima, s'hagués proposat pintar quadros animats.

A molts lèctors tal volta no complaurá prou el desenllás, després del qual, ab escepció de 'n Joan Puig qu'emigra á América ab els diners que li facilita 'l seu amo, tothom torna á quedar de la mateixa manera, igual la Francisca que 'ls dos industrials, un d'ells causa de la desgracia de la infelís obrera. Pero 'ls que tal opinin han de pensar que las cosas de la vida no van sempre com un voldria que anessin, sino tal com las determinan las circunstancias, superiors casi sempre á la voluntat dels homes. En aquest punt el Sr. Gomila ha sapigut inspirarse en els exemples de aqueixa gran insensible que s'anomena la Realitat.

L'estil de l'obra, calent y molt sucós, es digne de la seva ploma d'excellent novelista.

LA CIVILIZACIÓN DE LA INDIA, por GUSTAVO LE BON. Volum II.—Al donar compte del primer, procurarem fer resaltar l'importancia de

Espay central de la nau de Ponent.

aquest notable llibre, qu'en obsequi als numerosos subscriptors de *La Ilustración artística* ha donat á la estampa la casa editorial de Montaner y Simón.—El segon volum completa l'interessant estudi comensat en el primer, contenint las següents materias: *Obras de las civilizacions de la India*: La literatura y las llengüas; els monuments, ab la descripció detallada dels mes importants y las Ciencias y las Arts.—*Creencias, instituciones, usos y costums*: Constitució mental dels indis; las religions actuals de la India, las costums, els usos y las instituciones; el govern actual de la India; el principis psicológichs de l'administració inglesa y 'ls resultats obtinguts.—Finalisa l'obra un apéndice, cantant la vida de Buda, segons la refereix la llegenda.

La edició es esmerada estant tota ella plena de grabats relatius al text, que forman un album precíus de aquell interessant y curiós país.

ALTRES LLIBRES REBUTS:

El Hogar de un soltero.—Preciosa novela de H. de Balzac, traduhida pel Sr. García Bravo y donada á llum per la casa Lluís Tasso, que vá augmentant á cada punt ab nous títols la col·lecció de obras completas del famós novelista.

*** *Los pobres de Tarragona*.—Noveleta, per Benet de Santos.

RATA SABIA

ANACRONISMES

Hi ha moltes coses que farían riure
si no fessin plorar.
Que per fer po á n' els mansos
se treguin flamenchs llarchs
y fent petar las mallas
se 'ls fassi tremolar:
que per pasmar quitxalla
y fer badar babaus
s' ensenyin coloraynas
manadas retirar;
que per enganyá alosas
se moguin mil miralls;
que per engrescar tontos
s' aixequin vells altars,
y s' inflin cosas buydas,
y fent signos estranys
se voltin de misteri
las cosas més vulgars;
que 's vulgui fer respecte
als pobres ignorants
a'santse de puntetas
parlant ab veu de baix
y fent soroll de ferro
ó llauna qu' es igual;
qu' aixó ho fassin als pobles
que son menors d' edat...

En l' Exposició de Carbons.—Un papá instruhit

—Ay, ay, papá, ¿del carbó, 'n fan las ulleras?
—Sí, fill: las ulleras negras.

encare... *santo y bueno*
per mes que 'ns sembli una puerilitat.

Pro que 'ns vinguin ara
per enlluherna'ns
ab bombo y platillos...
de cebas... y naps
lluhents uniformes
canons y caballs
banderas enlayre
y aixordant l' espay
ab salvas y *marxas*
mes ó menys *réals*...
La vritat ¿no 'ls sembla
que som massa grans?

JEPH DE JESPU

TÍVOLI

Després de Miss Helyett li ha tocat el torn á *El Husar*,
la creació de la Pretel.

L' obra sortí molt ajustada, per part de l' Amelia
González que desempenyá 'l paper de protagonista, llu-
hint sas escelents condicions de cantant y d' artista, y
per la del Srs. Asencio, Angeles, Gamero y Sigler.

El vistós quadro de las maniobras agradá molt, havent
tingut de repetir-se fins á tres vegadas.

L' orquesta molt ben conduhida per en Pérez Cabrero.

NOVEDATS

Chateau historique, comedia vaudevillesca de 'n Bisson
y Bers de Turique, traduhida al castellá per en Ricardo
Blasco ab el títul de *Morada histórica*, es dintre del seu
género, un modelo de gracia y humorisme.

Cert qu' en molts de sos passatjes s' hi veu la *ficelle* (el
cordillet) que fá moure á las figuras; pero l' assumpto de
l' obra está tan ben trobat, l' ambient en que 's desarro-
lla l' acció es tan original y fins diré tan modernista, els
tipos están trassats ab uns rasgos tan garbosos, que des-
de que comensa fins al terminar manté continuament l'
hilaritat del públich.

Y aixó que l' assumpto es genuinament francés. No n'
hi ha entre nosaltres de maniáticos que compran una
casa que tanca algun recort históric, sols pel gust d'
ensenyarla als passatjers que visitan la població arro-
strant tota mena de molestias, com tampoch hi ha senyo-
ras encatarinadas ab la lectura de las obras de un autor
de fama, fins al extrém de forjarse imaginariament el
séu físich y enamorarse d' ell ab tot l' apassionament de
una sincera admiradora. Pero aquests tipos, ab tot y no
ser espanyols, no sols se comprenen, sino que fins delec-
tan, fent respirar al espectador una atmósfera exótica,
sí, pero saturada de un xispejant bon humor que no s'
estronca un sol moment.

Ne saben molt de riure 'ls francesos que han nascut
graciosos.

Y encare saben mes de tramar comedias y combinar
situacions, els que han nascut pel teatro y están acostu-
mats al tracte de un públich ilustrat, que fins en aques-
tas cosas de riure sol exigir el respecte al art de la natu-
ralitat, y á la justificació de tots els accidents de l' acció.

L' obra vá ser bastant ben interpretada, com si tots
els actors se l' haguessen presa molt de gust. Y 'l pú-
blich vá passar una llarga estona de verdadera delec-
tació.

CATALUNYA

S' ha obert un abono especial pera quatre dimars.

En el de aquesta senmana vá donarse una representa-
ció especial de *D. Juan Tenorio*.

En los següents serán posadas las obras que van á con-
tinuació: *Hamlet*, *El Código de los locos* (nova) y *Entre
bobos anda el juego*.

Veurém si la temporada s' anima una mica, que lo
qu' es fins ara ha anat bastant ensopida.

***

Y res mes.

¡Ah, sí!

L' altre dia un anunci del *Bon Retiro* deya aixís:

«Parece que la empresa está ultimando contrato con algunos artistas para poder hacer la *Bohème*.»

Aquest parece posat per la mateixa empresa ¿volen que 'ls ho digui? me parece bastant original.

Si ella no está ben segura
de lo que fá
¿volen fé 'l favor de dirme
quí n' estará?

N. N. N.

A PENDRE AYGUAS

Ha comensat als balnearis
la temporada oficial;

aixó es, lector, com si 't diguessin
qu' ara ja pots estar malalt.

Aixó vol dir que si acás gosas

d' una salut sempre excelent

has de mirar per tots els medis

d' estar malalt aparentment.

Y aixís que tinguis la dispepsia,

ó la gastràlgia, ó 'l mal de cor,

ó la neurosis, ó la escrófula

pitiriassis versicolor,

ó la reumática diatessis,

ó bé 'l catarro vexical,

la farangitis, l' artrítisme,

ó 'l desarreglo menstrual,

ab el doctor tens d' avistarte,

respecte al punt qu' has d' escullí,

y quínas ayguas te convenen...

per més que 't probi milló 'l ví;

davant lo qual te dirá 'l metje:

—Vésten aquí—ó—Vésten allá—

segóns el crédito que li inspirin...

ó la propina que li vá.

Peró si tú per cerciorarte'n

vols consultarho ab algún més

llavors si no 't fan tornar ximple

no será á causa dels parés:

—Vés á Argenton—Vés á Caldas—

—A Panticosa qu' es milló—

—A Sant Hilari—A la Garriga—

—A Archena—A Ribas—A Cardó—

—Vésten á Ormaiztegui, qu' es típich—

—Vés á Busot, qu' es pintoresch—

—Vés á Bañolas, qu' es més cálit—

—Vés á Urberuaga, qu' es més fresch.—

Y al sé allá, al metje de las *termas*,

ab molts bons *termes* li has de dí

qua ré 't fá mal; y ell, al prescriure't

el tractament qu' has de seguí:

—L' aygua d' aquí—'t dirá—es molt bona,

molt, per la seva enfermetat

perque conté molt de cloruro

y sobre tot bicarbonat;

una gran part d' ázoe y nitrógeno,

de ferro un setze y mitj per cent,

y de sulfuro, calci y sodi,

d' aixó 'n conté bárbarament.

Vosté veurá qu' als quinze días

recobrará aquí la salut;

y, exceptuant els rals que hi deixi,

se 'n tornarà ab tot lo perdut.

Aquí podrá pulverisarse;

hi ha baus, massatjes á tots preus,

dutxas, estufas, vaporaris,

inhalacions y banys de peus.

Aquí podrá pasar bé 'l rato

ab trenta mil *diverticions*:

jugá al *foot-ball* ab nenas cursis,

fer jochs de prendas y excursions.

Además d' altrás dependencias

trobará en 'quest *Establiment*

una excelent *biblioteca*

y un preciós *número cent*...—

Y desseguida 'l senyor metje

te portará al *manantial*

á tastar l' aygua perque vegis

lo qu' ella pot y lo que val.

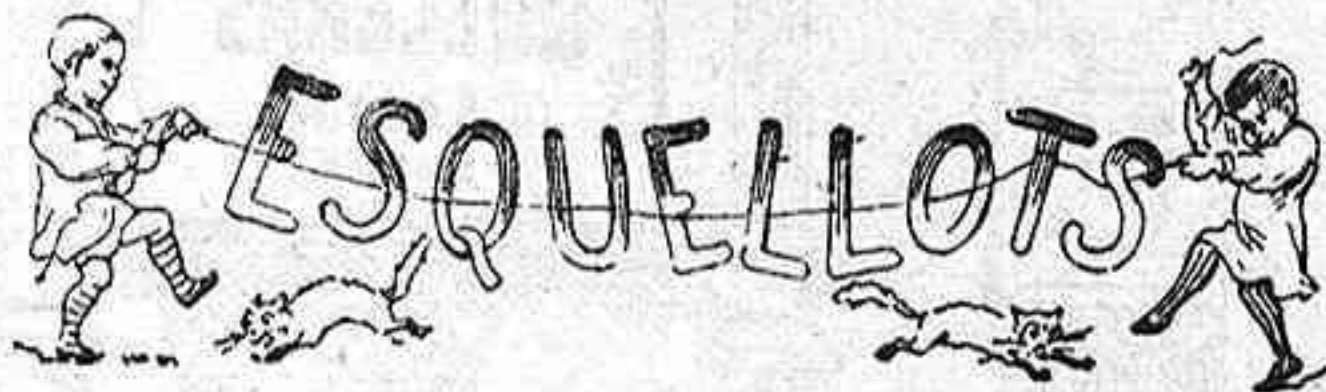
Y tú, lector, podrás convénce't

per la pudó y l' estrany mal gust...

de que es més bona y més barata

la de la plassa de Sant Just.

MAYET.

Per fondo que 's fassa 'l foch, el fum sempre respira: per tancadas que sigan las portas del local ahont els catalanistas efectúan la seva elecció de president del Ateneo, l' estrépit de las sevas agarradas y 'ls crits dels seus insults atravessan portas y parets y tothom se 'n entera.

Y no hi vol dir res que després surti *La Perdiu* ab las plomas totas estarrufadas negant lo que tothom sab: las negativas de *La Perdiu* son la demostració de qu' en el seu niu, per ser tot sofisticat hi ha molts ous de *guatlla*. A cada dos per tres una *guatlla* trenca la closca y 's posa á volar per aquests mons de Deu.

«Falsía y mala intenció» sembla ser el lema dels qu' en las passadas eleccions varen tenir la manya d' *enguatllar* á la gent de bé de Barcelona.

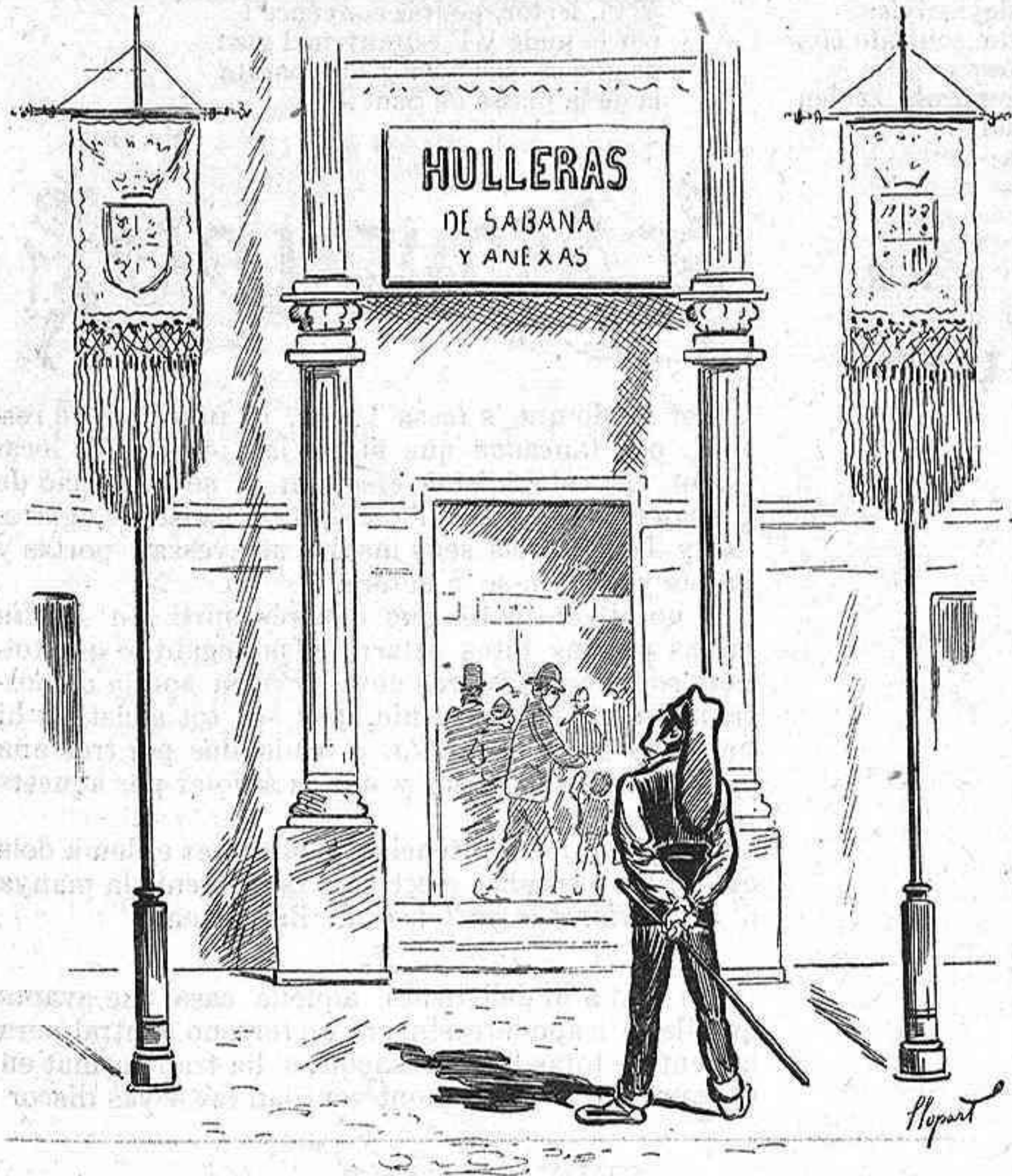
Tornant á lo del *Ateneo*, aquella casa que avants qu' ells se 'n apoderessin, era un terreno neutral pera la gent de totas las tendencias, s' ha transformat en un camp de batalla, ahont ventilan las sevas discor-

SEDE VACANT

—¿Quién será el nou comandant?
—¡Pst!... Se está confeccionant.

EN LA EXPOSICIÓ DE CARBONS

UN PAGÉS (llegint).—Ulleras... Ulleras... Senyal que á Barcelona hi ha molts curts de vista, quan fins aquí venen ulleras.

dias y ambicions. Haventhi en perspectiva la ganga de la construcció de un edifici, y tenint l' una y l' altra colla l' seu arquitecte corresponent no hi ha que dir si treurían els punys per obrirse camí y si farían la veu grossa per imposarse. Hi ha qui assegura que lo menos que varen fer sigué dirse 'l nom del company de Sant Antoni.

Sort que 'l doctor Robert presidía, y sens dupte per no tenir qu' exercir las sevas funcions de cirurgia, va descompartir á n' aquella colla d' energúmenos. Ab aixó va pagar els agravis que li havían inferit, acabant per dirlos:—Es inútil que ningú's proposi reelegirme: un sol vot que se 'm dongui bastará pera que 'm decideixi á presentar la dimissió de soci del *Ateneo*.

Al últim van elegir (per molt poch vot: algú suposa que per quatre) al administrador del Sr. Güell, futur compte de Barcelona.

Ara, donchs, ja tenen *Picó*: que gratin.

Y entretant, al *Ateneo* y fora del *Ateneo*, els que miran desapassionadament las cosas dels catalanistas y regionalistas, no poden menos d' exclamar:— ¡Qué será de la Casa gran el día que aquesta gent s' hi fiqui, si es qu' encare conservan l' apoyo de la gent de bé enguatllada! ¡Y que fora de la nostra terra el día en que Catalunya caygués en las sevas mans!

Pero es molt probable que la gent de bé 's tiri en rera, haventse destruhit de sobra l' efecte del gat mort del Bon Retiro, ab las *gatadas vivas* del *Ateneo* y de tot arreu ahont els catalanistas y regionalistas,

olvidantse de lo que predican, s' enfurrunyan, s' estarrufan y treuen las unglas.

Per avuy ens limitém á recomenar al públich l' Exposició nacional de carbons, oberta en las naus laterals del Museo de reproduccions del Parch, sens perjudici de que un altre dia 'n parlém ab la deguda extensió.

Hi ha molt que veure y que admirar, per part dels que sápigam ferse cárrech de las valentas iniciativas de molts personas y entitats, empenyadas en posar de relleu la gran riquesa mineral que tenim á Espanya, poch menos que inexplorada.

L' entrada á l' Exposició—de la qual en el present número ne doném algunas vistas—es completament gratuita.

Y es natural que ho siga: perque ¿no s' *explotan* las minas y s' hauría d' *explotar* al públich que va á veure lo que las minas donan? ¡De cap manera!

Ha comensat á veure la llum pública un nou senmanari ab ninots titulat *El Noy*. Segons noticias, el redactan alguns companys qu' estavan á las ordres del *Capitan Verdades*, y que per haverse trasladat *La Patria* á Madrid havían quedat en vaga... y en no molt agradable situació.

El mateix *Noy* ho diu:

«Ay, no me paga con eso *La Patria*, lo que me debel»

Me sembla que *El Noy* haurá de consolarse tocant el fluviol.

Per alló que diuhém á Catalunya:

Ditxosos els que se 'n van, perque de aquesta manera ja 'ls hi pots aná al darrera ab un fluviol sonant.

Días passats el torero Algabefío, torejant á la plasa de Burgos, va deixar las alhajas que portava al seu criat, á qui li va caure 'l paquet ahont las duya. Sort que un arener las va cullir y las va tornar al seu duenyó. Sino, l' Algabefío perdía la friolera de tres mil duros.

Si no es aquell arener... ¡quina *cojida!*

Se dona com á cosa segura que en la temporada próxima veurém en el Liceo *Los Pirineus*, de don Víctor Balaguer, música del mestre Pedrell, dirigits pel mestre Goula, y cantats en catalá per artistes catalans. El decorat va á la direcció del pintor catalá senyor Vilumara.

Sembla que essent tot catalá *La Perdiu* tindria que alabarho molt. Donchs ja veurán com hi trobará 'ls seus *ets* y *uts* per part dels autors, per las manifestacions anti-separatistas de 'n Balaguer y perque 'n Pedrell viu á Madrid. Aixó per *La Perdiu* son pecats, y de gent pecadora *liberanos Dómine*, dirá en Casellas senyantse y persignantse.

Ja ha desaparecut la *Matxina real*, aquell típich aparato llarch y mitj-inclinat, que donava tan carac-

ter al Port de Barcelona, pel cantó de la Barceloneta, y que semblava dir ab son mut llenguatge:

—Barcelonins: jo encare 'm recordo del negre de la Riba.

Era un aparato arqueològich que ja feya temps que no servia, mes que per diversió dels trinxeraires del moll, els quals ficantse per un forat y enfilantse com per diatre de una xamaneya, no paravan fins arribar al terradet superior, proclamant la victòria de las sevas travessuras.

Tot lo vell cau y desapareix: l' un día la *Matecina real*; l' endemà l' pobre Mañé y Flaquer!

A Madrit vá haverhi una topada de trens per distracció del guarda-agullas, qu' estava entretingut ab la seva xicota.

No hi ha per aixó mateix que ferli càrrechs: l' empresa del carril, d' agullas no mes n' hi feya guardar una, y en cambi la seva xicota pot ser n' hi feya guardar tot un canó.

Cada día 's registra un nou crim, quan no son dos, ó tres ó mes encare.

El del civil que mata á la seva xicota y després se suïcida; el de las barallas del Morrot; el de la fotografia del Auduard... ¡que se jo quants mes!...

No sembla sino que 'ls autors de aquests dramas emocionants treballin per compte dels periódichs de las rotativas.

¡Y quina brasa 's donan en relatarlos! ¡Y quina activitat en fer cartutxos de monedas de cinch cèntims!

***

Y cada día també registra la Crònica dels sucesos, la fugida de una que altra colometa mística de convent.

Ara son dugas que s' escapan del refugi de Bellesguard... ara es una sola que s' escapuleix de la Casa retiro del Carrer de Xuclá, aquesta última en companyia del seu nuvi.

¡Oh mes de Juliol, mes de la bullida de las sanchs, que n' ets d' hermós y de valent!

El tranvía d' Horta continua anant poch á poquet com als primers días; pero á pesar de la calma que gasta, ha fet ja un bon número de desgracias.

Ja veurán quan posi més geni y corri mes depressa ¡quina manera de lluhirsel!

Ell cremant y jo cremat
tinch d' obrí 'l meu parassol;

jo tinch d' aná acompanyat
y ell se la campà tot sol.

SOL D' ISTIU

Se parla molt aquests días de que 'l Sr. Comas y Masferrer, capitost dels fusionistas barcelonins, te 'l propòsit de retirarse á la vida privada. De moment se n' ha anat á Llinás á pendre la fresca.

Aixís ho ha de fer: pendres'ho tot á la fresca... Després de tot ¿quín remey li queda? Partit el partit, partit el *quefa*.

En Coll y Rataflutis publica en la *Perdiu* una correspondencia de París, donant compte del discurs pronunciat á Sceaux per en Fouquier, en la festa celebrada pels felibres. Y 'l mateix Coll transcriu y encomia un párrafo de aquest discurs que diu aixís traduït á la lletra:

«Senyors: els nostres Jochs Florals, tenen un programa fixo y que no cambia, per lo qual cap necessitat tinch de recordarlo. A casa nostra la porta está oberta de bat á bat á la poesia y á la prosa, á *la nostra llengua de Fransa* y á las nostras llenguas del Mitj-día.»

Es á dir, tot al revés de aquí. A la nostra llengua d' Espanya els catalanistas no la poden veure, y en justa correspondencia las demás regións espanyolas no poden veure als catalanistas.

¡Tant poch que costa sembrar llevors de amor y afecte y tan empenyats com están en espargirlas sols d' odi y de discordia, els mateixos que veuen l' exemple dels felibres, l' alaban y no saben seguirlo!

Va succehir un día que un vehí de cert carrer va penjarse de una viga.

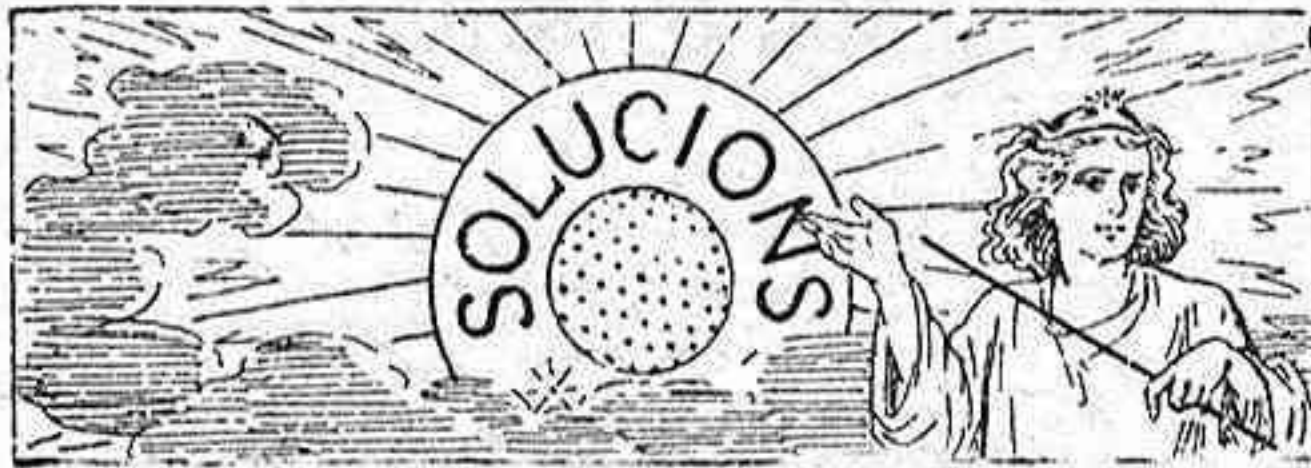
De comentaris entre 'ls vehins no 'n vulguin mes.

—¿Perqué s' haurá penjat?...—preguntava un.

Y un altre deya:

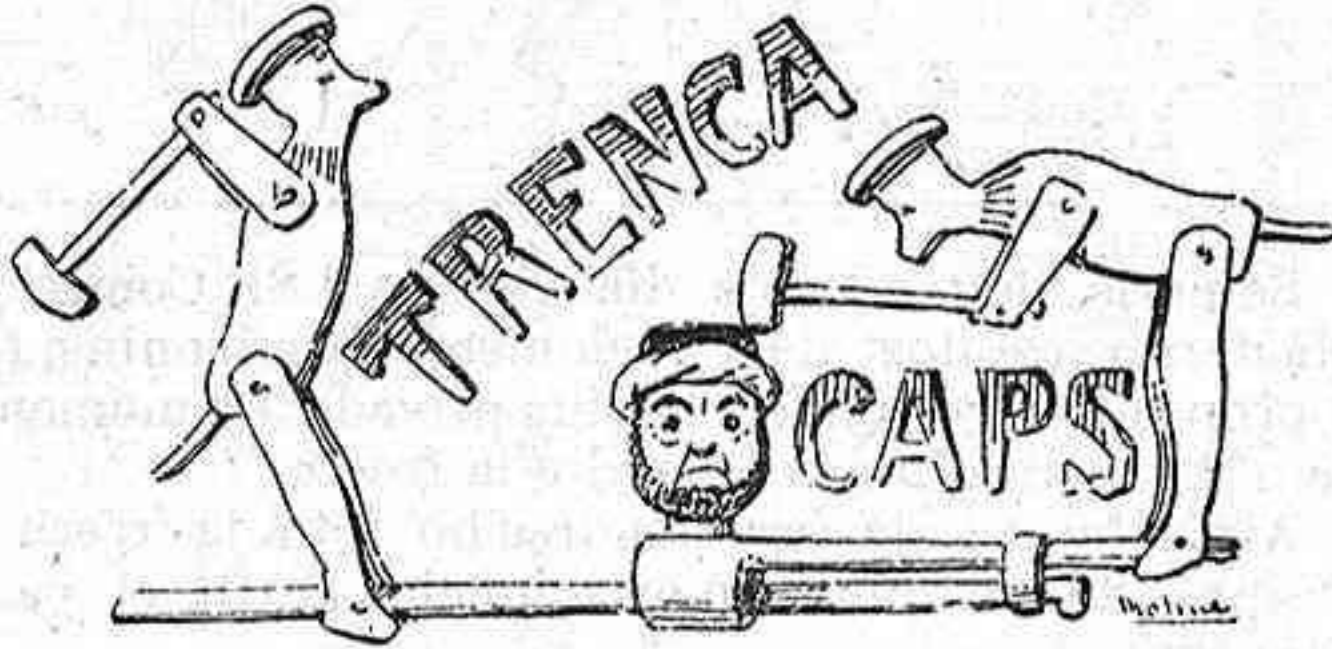
—No sé: hi sentit á dir qu' estava molt fastidiat.

—¡Amigo! Vaya una manera de distreure's!

À LO INSERTAT EN LO ÚLTIM NÚMERO

- 1.ª XARADA 1.ª—*Ma-xi-mi-li-a-no*.
- 2.ª ID. 2.ª—*Gra-no-llers*.
- 3.ª TRENCA-CLOSCAS.—*Los cantis de Vilafranca*.
- 4.ª ANAGRAMA.—*Rita—Tria*.
- 5.ª LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Hospital*.
- 6.ª CONVERSA.—*Tresina*.
- 7.ª GEROGLÍFICH.—*La resclosa*.

XARADA

Un *hu dos* sortint tres teatro
quart germana y en Marsal
 varen trobar una *tot*
 que valia un dineral.

SISKET D. PAILA

TRENCA-CLOSCAS

MARGARIDA AULÍ
 BONEL

Ab aquestas lletres deguda-
 ment combinadas formar lo títul
 de un sainete catalá y l' apellido
 de son autor.

JOSEPH GORINA ROCA

ANAGRAMA

Quan en Pere va á *total*
 sempre *tot* un gran caudal.

J. MORET DE GRACIA

CONVERSA

—Vaja, Ramón, l' enhorabona.
 Me sembla á mí que lo qu' es á
 tú 't persegueix la sort.
 —Bé; ¿pero de qué 'm felicitas?
 —Home, no dissimulis; ja ho
 sabém que has tret la grossa.
 —¿Y qui t' ho ha dit aixó?
 —El que ja t' he anomenat.

ANTONI CANTALLOPS

GEROGLÍFICH

:::

+

Expres

CA

KKK

+

ICI

ON ON

ENRICH M. GENER

CUENTOS

Un malalt que ha tingut un vómit de sanch es vi-
 sitat per un metje, 'l qual després d' examinarlo de-
 tingudament, diu:

—Estigui tranquil: si la cosa no 's repeteix, espe-
 ro que no será res.

—Pero y la sanch?—pregunta un de la familia.

—¿Vol saber que ha sigut? Senzillament: la rotu-
 ra de un vas.

El malalt replica:

—¿Vol dir Sr. Doctor que no més ha sigut un vas?
 Donchs veji jo diria que se m' ha romput tot l' es-
 cudeller.

Un que se las pega d' escriptor fá un drama y 'l
 porta á un literat molt conegut perquè li dongui 'l
 séu parer.

Passats alguns días el troba al carrer y li pregunta:

—¿Qué tal? ¿Qué li ha semblat la meva obra?

—Vaig á serli franch: m' ha fet plorar.

—¿De veras? ¿De veras?

—Sí, senyor: m' ha fet plorar pensant en la deca-
 dencia de la literatura dramática.

Antoni López, editor, Rambla del Mitj, 20.

Imprempta de LA CAMPANA y LA ESQUELLA, Olm, 8.
 Tinta Ch. Lorilleux y C.^a

QUEIXA D' AMOR

—¿Qué tens, Xanxas, qu' estás tan serio?

—¿Qué tengo, preguntas? Que estoy pensando en aquel *adachi* que diu: «Pel
chuliol ni dona ni cargol.»

Antoni López, editor, Rambla del Mitj, número 20, Llibreria Espanyola, Barcelona. Correu: Apartat número 2

ANTONI
LOPEZ
EDITOR

Acaba de publicarse

VIAJES MORROCOTUDOS

SEGUNDA JORNADA
POR JUAN PÉREZ ZÚÑIGA
con ilustraciones de J. XAURADÓ
Un tomo en 8.º, Ptas. 2.

NOVEDADES

M. MORERA Y GALICIA
DE MI VIÑA
POESIAS
Un tomo en 8.º, Ptas. 2.

JUAN ALCOVER
METEOROS
Un tomo en 8.º, Ptas. 2'50.

COLECCIÓN DIAMANTE (Edición LOPEZ)

¡Obra nueva! ¡Acaba de publicarse!

TOMO 78

VENID A MÍ...

HISTORIA DE LA ÉPOCA DE LOS PRIMEROS CRISTIANOS

POR EL

CONDE LEON TOLSTOI

Un tomo en 8.º menor con una elegante cubierta tipográfica, Pesetas 0'50

NUEVA
MUERTOS Y VIVOS
POR
EDMUNDO DE AMICIS
Un tomo 8.º, Ptas. 3.

NUEVA
Crónicas retrospectivas
POR
Juan Valero de Tornos
Un tomo 8.º, Ptas. 4.

NUEVA
MEMORIAS DE UN JESUITA
POR Gil Blas de Santillana
Rdo. P. Ramón Sarmiento
Un tomo 8.º, Ptas. 2.

Nueva

SIGLO PASADO

POR LEOPOLDO ALAS (CLARIN)
Un tomo en 8.º, Ptas. 3.

LA BARRICADA

VERSOS REVOLUCIONARIS

PER

JEPH DE JESPUS

Un tomo de 112 planas ab una cuberta alegórica. . . . . Preu 2 rals

En preparació

AGENCIA DE MATRIMONIS

Humorada en vers, per C. GUMÁ

NOTA.—Tothom que vulga adquirir qualsevol de dites obras, remetent l' import en libransas del Giro Mútuo ó bé en sellos de franqueig al editor Antoni López, Rambla del Mitj, 20, Barcelona, la rebrá á volta de correu, franca de ports. No responém d' extravíos, si no 's remet ademés un ral pera certificar. Als corresponsals de la casa se 'ls otorgan rebaixas.

LA NOTA D' UNA PILA DE DIAS

